

N:o 11.

Af herr **Gunnar Eriksson** i Mörviken, om ändrad lydelse af § 11 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Att den kommunala rösträtten på landet, sådan den i derom gällande förordning stadgas, då det gäller att besluta om sådana allmänna angelägenheter, som ej äro att räkna till besvär, hvarom efter annan stadgad grund röstas, icke förmått att, såsom väntadt var, höja kommunalmedlemmarnes intresse till mera allmänt och lifligt deltagande i kommunala angelägenheter, är nog en erfarenhet som mångenstädes sorgligt nog visar sig. Sjelfstyrelsens grundsats, som denna förordning skulle införa, helsades med tacksamhet af befolkningen, som derigenom hoppades komma i tillfälle att sjelf taga hand om och vidare förkofra sig i insigt och duglighet att vårda sina kommunala angelägenheter. Men tacksamheten och hoppet har mångenstädes i landskommunerna, der eljest goda förutsättningar för kommunal sjelfstyrelse förefans och väl ännu finnes, svalnat, sedan flertalet funnit sig underlägset fåtalet eller rent af enväldet i röstvärdet. I sockenstämmornas tid sades det, att presten och länsmanen afgjorde socknens angelägenheter, men föremålen för besluten voro då få och af ringa betydelse mot dem, som nu för tiden höra till menighetsbestyren, och hos de nämnda tjänstemännen, som väl ändå voro kända och bodde i socknen och egde ett mera stadigvarande intresse i socknens angelägenheter förefans ju alltså någon förutsättning för intresse och nit för åstadkommande af gagnande beslut. Den öfvermagt, som nu för tiden ej sällan gör sig gällande vid kommunala besluts fattande, eger ej alltid detta nämnda, mera sta-

digvarande intresse, utan förekommer i form af dels bolag, hvars delägare finnas — ja hvarest? men ej i den socken, der det på grund af egendomsförvärf eger rösträtt, utan representeras af ett icke röstberättigadt ombud, hvars högsta intresse kan vara att med bolagets fullmägt och höga röstvärde förhindra hvarje nödvändigt och nyttigt beslut, som skulle medföra utgifter, till dess bolagsegendomen hunnit realiseras och bolaget försvunnit, dels af i vår rörliga tid flyttande tjänste- och affärsmän, som för ett eller annat år stationeras eller stationera sig än här, än der och mot flertalets mening under tiden utöfva ett afgörande inflytande på de kommunala besluten.

Att behovet af en begräsning af den kommunala rösträtten på landsbygden länge varit påyrkad och fortfarande kommer att påyrkas, till dess en nöjaktig lösning vinnes, derom synas mig så många goda skäl vara ådagalagda, att vidare ordande för reformens billighet och rättvisa icke erfordras.

Att emellertid, som af motionären förut föreslagits och en eller annan gång af lagutskottet tillstyrkts, inskränka den kommunala rösträtten till en tiondedel, skulle säkerligen af allmänheten betraktas endast som en half åtgärd, med hvilken föga förbättring vunnas och med hvilken missnöjet fortfarande skulle underhållas.

Med anledning af hvad sålunda anförts vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte för sin del antaga följande ändrade lydelse af § 11 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, sådan denna § lyder i förordningen af den 26 oktober 1888:

§ 11.

Röstvärdet skall beräknas efter det en hvar röstegande åsatta fyrktal; dock att, der för deltagande i sådana besvär, som åligga alla, hvilka inom kommunen erlägga kommunalutskylder, annan grund, än den för utgörande af kommunalutskylder i allmänhet gällande, finnes stadgad, röstvärdet skall vid beslut öfver ärenden, som röra sådana besvär, beräknas efter den särskildt bestämda grunden. Ej må någon utöfva rösträtt för större antal röster, än som svarar mot en tjugonedel af kommunens hela röstetal efter röstlängden, eller i något fall för högre röstetal, än

det, som enligt röstlängden sammanräknadt tillkommer öfrige röstegande. Bråktal, som vid sådan beräkning af rösträtt uppkommer, skall bortfalla.

Stockholm den 23 januari 1891.

Gunnar Eriksson

i Mörviken.

Häruti instämmer

J. Bromée.